

Sprawozdanie roczne za 2008 rok

Streszczenie

Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy

ISSN 1681-0155

<http://osha.europa.eu>

Europejska Agencja
Bezpieczeństwa
i Zdrowia w Pracy

Najważniejsze działania w 2008 r.

Zadaniem Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (EU-OSHA) jest wspieranie ochrony zdrowia pracowników w Europie przez zbieranie, analizowanie i rozpowszechnianie informacji na temat bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w pracy oraz przez promowanie kultury zapobiegania wypadkom i problemom zdrowotnym.

W 2008 r. działalność ta obejmowała wiele istotnych obszarów, ponieważ Agencja chciała zwrócić szczególną uwagę na fakt, że w czasie, gdy świat boryka się z trudnościami gospodarczymi, organizacje nie mogą sobie pozwolić na bagatelizowanie znaczenia bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w pracy (BHP).

Działaniom Agencji w 2008 r. kształt nadała [wspólnotowa strategia na rzecz bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w pracy, 2007-2012](#), której celem jest ograniczenie w całej UE wypadków i chorób związanych z pracą, jak również podkreślenie roli, jaką odgrywa Agencja.

W 2008 r. Rada Zarządzająca Agencji przyjęła także nową pięcioletnią [strategię Agencji na lata 2009-2013](#), która obejmuje nowy wieloletni program prac ściśle związany z długoterminowymi celami Agencji i upowszechnianymi przez nią wartościami.

ZBIERANIE I ANALIZOWANIE INFORMACJI

Wśród działań polegających na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat BHP, za pośrednictwem Europejskiego Obserwatorium Ryzyka, Agencja przeprowadziła studium wykonalności różnych metod przewidywania przyszłych zagrożeń BHP, które mogą wynikać z nowych technologii i nowych metod pracy. *Prognoza* Agencji obejmie okres dziesięciu najbliższych lat i ma pomóc decydentom politycznym w podejmowaniu działania *teraz*, aby zapewnić bezpieczeństwo europejskim pracownikom.

Agencja zakończyła prace nad [Prognozą ekspercką dotyczącą pojawiających się zagrożeń chemicznych](#). Stanowi ona ostatni z serii bardzo ważnych raportów, obejmujących najnowsze informacje o szybko zmieniających

się obszarach związanych z BHP i ustalenia tematów, na których naukowcy i decydenci polityczni powinni skoncentrować swoją uwagę. W sprawozdaniu dotyczącym pojawiających się zagrożeń chemicznych przedstawiono grupy substancji, w tym czynników rakotwórczych oraz uczulających i wywołujących alergię substancji chemicznych, które budzą szczególny niepokój ze względu na wpływ wywierany na zdrowie pracowników.

W innych publikacjach Europejskiego Obserwatorium Ryzyka przedstawiono podsumowanie stanu wiedzy w odniesieniu do [chorób zawodowych skóry i chorób skóry związanych z pracą](#), [narażenia na wibracje](#) i wywoływanych przez nie skutków dla zdrowia oraz [nanocząstek](#) i ich ewentualnego wpływu na bezpieczeństwo i ochronę zdrowia w miejscu pracy.

Projekt *BHP w liczbach* wciąż stanowił bazę danych służącą zapobieganiu wypadkom i chorobom w miejscu pracy poprzez porównywanie danych statystycznych pochodzących z różnych źródeł i krajów europejskich. W 2008 r. projekt koncentrował się na zagadnieniach gospodarowania odpadami i chorób układu oddechowego.

Nowa [Prognoza ekspercka dotycząca pojawiających się zagrożeń psychospołecznych](#) wykazała, jaki wpływ na coraz większą liczbę europejskich pracowników mają stres i inne zagrożenia psychospołeczne. Zorganizowano seminarium poświęcone zagrożeniom psychospołecznym i ich skutkom, a dane statystyczne dotyczące stresu zebrano w raporcie *BHP w liczbach: Stres*.

W 2008 r. został uruchomiony projekt [Europejskie badanie przedsiębiorstw na temat nowych i pojawiających się zagrożeń \(ESENER\)](#). Realizacja projektu polega na gromadzeniu informacji dostarczanych przez przedstawicieli i kierowników do spraw BHP na temat sposobu prowadzonych obecnie w miejscu pracy procesów zarządzania ryzykiem, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń psychospołecznych.

Protokół wspólnych ustaleń został przyjęty jako część [projektu NOWA ERA BHP](#) (New OSH Era), który wspomaga koordynację europejskich badań dotyczących nowych i pojawiających się

zagrożeń. W *protokole* określono tematy, które będą stanowiły priorytet w odniesieniu do wspólnych działań badawczych w różnych krajach europejskich.

W obszarze *informacji o środowisku pracy*, dotyczącym wspierania współpracy między państwami członkowskimi w zakresie gromadzenia informacji i badań, Agencja przygotowała trzy główne raporty na potrzeby kampanii na rzecz zdrowego miejsca pracy, prowadzonej w latach 2008-2009 i poświęconej ocenie ryzyka, oraz zorganizowała Europejski Konkurs Dobrych Praktyk, w którym wyróżniane są firmy i inne organizacje wnoszące istotny wkład we wspieranie oceny ryzyka w miejscu pracy.

Nowy raport, [Ochrona pracowników sektora hotelarskiego, restauracyjnego i gastronomicznego \(HORECA\)](#), prezentuje przegląd sektora oraz wybranych, często w nim występujących, zagrożeń i sposobów ochrony pracowników.

Agencja przygotowała także informacje na temat zagrożeń, bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w sektorze transportu drogowego.

Prowadzono prace nad raportem dotyczącym bodźców ekonomicznych, obejmującym aktualną ocenę różnych zachęt stosowanych przez kraje europejskie w celu promowania dobrych wyników w zakresie BHP. Z kolei w przeglądzie literatury dotyczącej *BHP i dokonań gospodarczych w małych i średnich przedsiębiorstwach* analizowane są związki między korzyściami gospodarczymi i dobrymi warunkami pracy.

Agencja uczestniczyła w planowaniu *projektu promocji ochrony zdrowia w pracy*, w którego ramach będą zbierane i rozpowszechniane informacje przydatne do organizowania kampanii poświęconych promocji ochrony zdrowia w pracy.

Przygotowano praktyczne informacje na temat problemów w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, z którymi mają do czynienia [pracownicy sprzątajacy](#), oraz studia przypadków dotyczące sposobów zintegrowania lub *włączenia* zagadnień BHP do programów nauczania.

W następstwie kampanii z 2007 r., poświęconej schorzeniom układu mięśniowo-szkieletowego, [Mniej dźwigaj](#), Agencja opublikowała [Raport o zapobieganiu schorzeniom układu mięśniowo-szkieletowego](#),

przedstawiający sposoby rozwiązywania problemu schorzeń układu mięśniowo-szkieletowego w miejscu pracy.

Przeprowadzono prace przygotowawcze i zgromadzono informacje dotyczące eksploatacji budynków i sprzętu w miejscu pracy, co będzie tematem ogólnoeuropejskiej *kampanii na rzecz zdrowego miejsca pracy*, przewidzianej do realizacji przez Agencję w latach 2010-2011.

W 2008 r. podpisano umowę na utworzenie nowego osobnego Centrum Tematycznego, stanowiącego konsorcjum głównych instytucji BHP w UE. Centrum Tematyczne będzie głównym dostawcą informacji eksperckich z dziedziny BHP na potrzeby Agencji. Umowę można przedłużać do czterech lat.

KOMUNIKACJA, KAMPANIE I PROMOCJA

W ramach działań polegających na komunikowaniu i rozpowszechnianiu informacji w zakresie BHP Agencja promowała [Europejską Kampanię na Rzecz Oceny Ryzyka Zawodowego „Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy. Dobrze dla Ciebie. Dobrze dla firmy”](#). Prawidłowa ocena ryzyka stanowi zasadniczy element zarządzania bezpieczeństwem i ochroną zdrowia. Do tej pory w seminariach, szkoleniach i warsztatach związanych z kampanią wzięło udział ponad 7 000 uczestników i rozprowadzono około 2 mln egzemplarzy publikacji.

Jest to pierwsza kampania oparta na nowym dwuletnim modelu dającym więcej czasu na przygotowania i kolejne działania, w szczególności w zakresie promowania dobrych praktyk, i zarazem pierwsza mająca na celu utworzenie sieci partnerstw kluczowych dla jej sukcesu. Do końca 2008 r. siedemnaście organizacji zgłosiło się w charakterze [oficjalnych partnerów kampanii](#).

W dniach 20-24 października 2008 r. obchodzono *Europejski Tydzień Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy*, podczas którego w całej Europie odbyły się setki wydarzeń i działań związanych z kampanią.

Na potrzeby kampanii wprowadzono nowy bardziej elastyczny model wsparcia dla punktów centralnych, którymi zazwyczaj są krajowe organy BHP w różnych krajach europejskich. Podstawą *Pakietu pomocowego kampanii europejskiej (ECAP)* jest świadczenie usług przez wykonawców Agencji.

[Impreza zamykająca kampanię *Mniej dźwigaj z 2007 r.*](#) odbyła się 26 lutego 2008 r. i obejmowała [Europejski Konkurs Dobrych Praktyk](#), w którym wyróżniono organizacje istotnie przyczyniające się do rozwiązywania problemu schorzeń układu mięśniowo-szkieletowego.

Agencja informowała o swojej pracy za pomocą programu Google AdWords i promowała nowe raporty dotyczące zagrożeń psychospołecznych i sektora HORECA w komunikatach prasowych uwzględniających lokalną specyfikę.

W 2008 r. przeprowadzono [zewnątrzną ocenę wcześniejszych kampanii Agencji](#) i jej inicjatyw.

Do [strony internetowej Agencji](#) dodano nowe narzędzia i punkty dostępu elektronicznego (*single entry points*) oraz utworzono stronę internetową poświęconą popularnej postaci z filmów animowanych [Napo](#). Opracowano panel użytkownika, aby kontrolować skuteczność strony internetowej Agencji.

Agencja kontynuowała także program publikacji pozwalający na poszerzenie kręgu odbiorców informacji na tematy BHP.

ROZWÓJ SIECI

Agencja kontynuowała rozbudowę sieci na szczeblu UE, a biuro łącznikowe w Brukseli koordynowało współpracę z Komisją Europejską, Parlamentem Europejskim, Komitetem Ekonomiczno-Społecznym i innymi instytucjami.

Agencja nadal uczestniczyła w programach przygotowujących kraje, które mają ewentualnie przystąpić do UE, i wspierała harmonizację działań tych krajów w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia z działaniami obecnych państw członkowskich.

W 2008 r. Agencja kontynuowała zacieśnianie współpracy z partnerami międzynarodowymi –

w szczególności Międzynarodową Organizacją Pracy (ILO), Światową Organizacją Zdrowia (WHO) i Komitetem Wyższych Inspektorów Pracy (SLIC) – w celu wymiany doświadczeń i przykładów dobrych praktyk oraz wytworzenia synergii w zakresie prowadzenia kampanii i działań informacyjnych.

PROGNOZA NA 2009 ROK

W 2009 r. Agencja koncentruje się na wdrażaniu metodologii prognozowania nowych i powstających zagrożeń (w pierwszej kolejności najprawdopodobniej w dziedzinie energii i środowiska), na zbieraniu w ramach projektu „BHP w liczbach” danych dotyczących zagrożeń, na które w pracy narażone są kobiety, na przedstawieniu pierwszych wyników [badania ESENER](#), przygotowywaniu raportów dotyczących zagrożeń BHP w sektorze transportu i przeprowadzaniu badań w sferze zamówień publicznych i prywatnych oraz ich roli w dostarczaniu bodźców ekonomicznych służących osiągnięciu dobrych wyników w dziedzinie BHP.

W ramach działań związanych z prowadzeniem kampanii w 2009 r. będzie ponadto realizowany drugi rok [kampanii na rzecz zdrowego miejsca pracy](#) poświęconej ocenie ryzyka, zostaną wręczone wyróżnienia w [Konkursie Dobrych Praktyk](#) oraz udostępnione raporty z kampanii i internetowe narzędzia do oceny zagrożeń. Impreza zamykająca odbędzie się w listopadzie. Równocześnie rozpoczną się przygotowania do kolejnej kampanii Agencji na rzecz zdrowego miejsca pracy, która w latach 2010-2011 będzie poświęcona bezpiecznej eksploatacji maszyn, urządzeń i budynków. Wznowione zostaną partnerstwa kampanii, a materiały kampanii (w tym poświęcona jej strona internetowa) zostaną przygotowane w 22 językach.

Zostanie przeprowadzona zewnętrzna ocena nowego modelu kampanii i nowego pakietu finansowania ECAP.